

Nurmon yläasteen valinnaisaineet 2025-2027

NURMON YLÄASTEEN VALINNAISAINHEET

Valinnaisuus

Oppilaat valitsevat opinto-ohjelmaansa kaksi kahdeksi lukuvuodeksi kerrallaan valittavaa ns. pitkää (2h/vko): T&T- ja VAL-valintaa, sekä yhdeksi lukuvuodeksi kerrallaan valittavan lyhytvalinnan (1h/vko). Kaikilla kahdeksasluokkalaisilla on toisena lyhytvalintana käsityö.

Erikoisluokkalaiset tai A-laajuista kieltä (sa, ra, es) opiskelevat oppilaat

Matikkaluokalla opiskelevilla oppilailla matemaattisiin aineisiin varattu lisätunti korvaa lyhytvalinnat. Heillä näkyy oppilaan opinto-ohjelmassa lyhytvalintana kemia 8. luokalla ja matematiikka 9. luokalla. **Liikuntaluokalla** opiskelevilla liikuntaluokkavalinta näkyy koko yläkoulun ajan T&T-valintana. **Saksaa, ranskaa tai espanjaa A-laajuisena opiskelevilla** oppilailla kielivalinta toimii oppilaan VAL-valintana eikä sitä tarvitse enää valita.

Jos matikkaluokalla opiskeleva oppilas opiskelee lisäksi A-laajuisena saksaa, ranskaa tai espanjaa, hänen ei tarvitse valita valinnaisaineeksi enää kuin pitkä T&T-valinta.

Valinnaisaineiden arviointi

Valinnaisaineet arvioidaan numeerisesti 4-10, jos ainetta opiskellaan kaksi tuntia viikossa. T&T-valinnaisaine arvioidaan aiemman arvosanan jatkeena, jolloin siitä ei tule todistukseen erillistä arvosanaa. VAL-valinnaisaineen arvosana tulee todistukseen numeroarviointina omalle rivilleen. Päättötodistuksessa näkyvät tällöin sekä seitsemännen luokan pakollinen aine (esim. kuvataide), että valinnaisaineena opiskeltu aine. Lyhytkurssit arvioidaan asteikolla hyväksytty tai hylätty, päättötodistuksessa näistä aineista näkyy suoritusero.

Valintojen tekeminen

Oppilaat tekevät valinnaisainevalinnat paperilomakkeelle, joka jaetaan luokanohjaajan tunnilla valinnaisaine-esittelyn jälkeen. Oppilas merkitsee lomakkeen jokaiseen laatikkoon kiinnostavuusjärjestyksessä kolme valintaa, joista yksi toteutuu. Lomake palautetaan opolle **viimeistään maanantaina 13.1.2025**. Valinnat tulevat näkyviin myös Wilma-järjestelmään. Kotona on hyvä keskustella ennen valinnan tekemistä valintojen sitovuudesta. Hyviä perusteita valinnalle voivat olla oppilaan kiinnostus, lahjakkuus ja motivaatio oppiaineessa.

Huomioitavaa jatko-opintojen näkökulmasta

Kuvataiteen, musiikin ja kotitalouden opiskelu päättyy yläkoulun osalta seitsemännen luokan kevääseen, ellei oppiaine jatku oppilaan opinto-ohjelmassa valinnaisaineena. Tällöin seitsemännen luokan aikana muodostunut arvosana on myös oppilaan perusopetuksen päättötodistuksen päättöarvosana kyseisessä aineessa.

Valintaterveisin

Teemu Tassi
Rehtori

Marianna Tarkka
Oppilaanohjaaja

Essi Raappana
Oppilaanohjaaja

Valinnaisaineet 2025-2027

Jokainen oppilas tekee 7. luokan aikana **neljä** valintaa:

- yhden pitkän taito- ja taideaineen **sinisestä** T & T -korista
- yhden pitkän valinnaisaineen **oranssista** VAL-korista
- yhden lyhyen valinnaisaineen **keltaisesta** VAL8-korista kahdeksatta luokkaa varten
- yhden lyhyen valinnaisaineen **vihreästä** VAL9-korista yhdeksättä luokkaa varten

8lk

9lk

T & T

Taide- ja taitoaine 2h/vko

JATKUU

T & T

Taide- ja taitoaine 2h/vko

VAL

Pitkä valinnaisaine 2h/vko

JATKUU

VAL

Pitkä valinnaisaine 2h/vko

VAL8

Lyhyt valinnaisaine 1h/vko

VAL9

Lyhyt valinnaisaine 1h/vko

Lisäksi oppilaalla on käsityötä aiemmin valitsemansa painotuksen mukaisesti 1h/vko 8. luokalla.

Taide- ja taitoaineet T&T (2h/vko)

- 2 tuntia viikossa 8. ja 9. luokalla
- numeroarviointi 4-10 jatkaen 7. luokalla alkanutta arviointia
- liikuntaluokkalaiset valitsevat Liikuntaluokka-valinnaisen

*Huomaa, että käsityötä lukuun ottamatta taide- ja taitoaineet **päätyvät 7. luokan jälkeen**, jos oppilas ei valitse niitä valinnaisena.*

Kotitalous

T&T valinnaisen kotitalouden opetuksessa syvennetään ja laajennetaan seitsemännen luokan kotitalouden aihekokonaisuuksien tietoja ja taitoja. Tavoitteena on oppia kotitalouden tietoja ja kädentaitoja sekä luoda positiivista asennetta työhön ja kavereihin. Työskentely tapahtuu pienryhmissä, jolloin nuori oppii työskentelemään erilaisten ihmisten kanssa. Työt toteutetaan yksilö- ja paritöinä, jolloin opitaan myös omatoimisuutta ja itsenäisyyttä. Kurssin suoritukseen kuuluu pakollinen kirjallinen työ juhlakulttuureihin liittyen.

Sisällöt:

- ruoanvalmistuksen ja leivonnän tietojen ja taitojen syventäminen
- ateriakokonaisuuksien suunnittelu ja toteuttaminen
- ruokavalmisteet kiireisen kokin apuna
- kodin juhlat ja tapakulttuuri
- erityis- ja elämäntaparuokavalioihin tutustuminen
- taloudellisuus, terveellisyys, monipuolisuus ja vastuullisuus kotitalouden hoidossa

Kuvataide

T&T valinnaisen kuvataiteen opetuksessa syvennetään jo opittuja kuvataiteen eri tekniikoita ja ilmaisumuotoja painottaen **piirustus- maalaustekniikoita**.

Piirustus- ja maalausvalinnaisessa syvennetään kuvataiteen tietoja ja taitoja piirtäen erilaisilla piirtimillä ja maalataan eri välineillä. Tutustumme taidegrafiikkaan ja sarjakuvan tekemiseen ja valokuvauskin tulee tutuksi.

Monipuolisten työskentelytapojen avulla vahvistetaan omaa persoonallista kuvallista ilmaisua ja opitaan pitkäjänteistä työskentelyä.

Sisällöt:

- erilaiset piirustus- ja maalaustekniikat ja välineet
- grafiikan menetelmät
- valokuvaus ja digitaalinen kuvankäsittely
- sarjakuva

Käsityö (tekninen painotus)

T&T valinnaisen käsityön opetuksessa syvennetään seitsemännellä luokalla opittuja tietoja ja taitoja. Kursseilla tehtävät työt valitaan pääsääntöisesti oppilaan oman kiinnostuksen, taitojen ja tarpeiden mukaan. Opetuksessa pyritään eri materiaalien monipuoliseen käyttöön. Opittavat asiat ja käytettävät tekniikat eriytyvät eri oppilailla heidän omien projektiansa mukaisesti. Oppilaita kannustetaan kehittämään itseään ottamalla tarpeeksi haastavia projekteja. Myös ryhmä-/parityöt ovat mahdollisia.

Sisällöt:

- oman tuotteen suunnittelu ja teknisen piirtämisen perusteet (puutyö, elektroniikka)
- mopon tai polkupyörän korjaus- ja huoltotoimenpiteet
- elektroniikan rakentaminen ja mikropiirien ohjelmointi
- hitsaus ja muut metallityöt

Käsityö (tekstiili painotus)

T&T valinnaisen käsityön opetuksessa syvennetään seitsemännellä luokalla opittuja tietoja ja taitoja. Kursseilla tehtävät työt valitaan pääsääntöisesti oppilaan oman kiinnostuksen, taitojen ja tarpeiden mukaan. Opetuksessa pyritään eri materiaalien monipuoliseen käyttöön. Opittavat asiat ja käytettävät tekniikat eriytyvät eri oppilailla heidän omien projektiansa mukaisesti. Oppilaita kannustetaan kehittämään itseään ottamalla tarpeeksi haastavia projekteja. Myös ryhmä-/parityöt ovat mahdollisia.

Sisällöt:

- omien käsityötuotteiden suunnittelu ja valmistaminen
- oman asusteen tai vaatteiden suunnittelu ja valmistaminen
- perinteisten käsityötekniikoiden taitojen syventäminen ja niiden hyödyntäminen omien käsityötuotteiden valmistamisessa
- näyttelyihin tai käsityömessuille osallistuminen

Liikunta

T&T valinnaisen liikunnan opetuksessa syvennetään ja sovelletaan monipuolisesti jo opittuja taitoja liikunnassa sekaryhmässä. Kehitetään oppilaan fyysisiä ominaisuuksia kuten nopeutta, voimaa, kestävyyttä, koordinaatiota ja notkeutta erilaisten pelien ja liikuntamuotojen avulla. Kurssilla harjoitellaan myös välineenkäsittely- ja pelinlukutaitoja. Toiminnassa noudatetaan reilun pelin periaatteita ja tehdään yhteistyötä sekaryhmässä kaikkien kanssa. Kurssin sisällöissä huomioidaan vuodenajat ja hyödynnetään koulun liikuntatilojen lisäksi lähiliikuntapaikkoja ja luontoa. Pyritään käydä tutustumassa oppilaalle mahdollisesti uusiin lajeihin myös koulun ulkopuolella. Oppilaat saavat osallistua kurssin alussa sisällön suunnitteluun.

Sisällöt:

- nopeutta, voimaa, kestävyyttä, koordinaatiota ja liikkuvuutta edistäviä harjoitteita
- erilaiset pallo- ja mailapelit
- kuntosali- ja lihaskuntoharjoittelu
- lajikokeilut

Musiikki

T&T valinnaisen musiikin opetuksessa tutustutaan musiikin eri lajeihin ja tyyliin sekä harjoitellaan esiintyvän ryhmän osana toimimista. Opetuksen tavoitteena on rohkaista oppilasta esilläoloon ja itseilmaisuuksiin sekä tunnistamaan musiikin vaikutus omiin tunteisiin ja hyvinvointiin.

Sisällöt:

- soitto- ja laulutaidon vahvistaminen esiintymällä
- musiikin eri lajeihin ja tyyliin tutustuminen (esim. pop, rock, klassinen, jatsi, kansanmusiikki)
- omien musiikkiesitysten suunnittelu ja esittäminen esim. koulun juhlissa
- musiikkiteattereissa tai konserteissa käyminen

Pitkät valinnaisaineet VAL (2h/vko)

- 2 tuntia viikossa 8. ja 9. luokalla
- numeroarviointi 4-10 erillisenä opintokokonaisuutena
- A2-kielenä saksaa, ranskaa tai espanjaa lukeneet oppilaat valitsevat kyseisen kielen pitkänä valinnaisaineena

A2-kieli (saksa, ranska tai espanja)

Saksan, ranskan tai espanjan opiskelu pitkänä valinnaisaineena jatkaa oppilaan kielitaidon kehittämistä siitä, mihin aiemmilla vuosiluokilla on jääty. Opiskelun tavoitteena on monipuolistaa ja laajentaa oppilaan sanavarastoa ja luovaa kielen hallintaa sekä syventää oppilaan ymmärrystä vieraan maan kulttuurista ja tavoista.

Sisällöt:

- vieraan maan kulttuuriin syventyminen
- kielitaidon harjoittelu lukemalla, kirjoittamalla, kuuntelemalla ja puhumalla
- kielen rakenteiden perusteellinen harjoittelu

B2-kieli (saksa, ranska tai venäjä)

Saksan, ranskan tai venäjän opiskelun myötä on mahdollisuus tutustua maailmaan, jonka uusi kieli avaa. Opiskelun yhteydessä tutustutaan kyseisen maan kulttuuriin ja opitaan riittävä kielitaito arjen tilanteista selviytymiseen. Kielen perusrakenteiden opettelu antaa hyvät edellytykset jatkaa opiskelua peruskoulun jälkeenkkin.

Sisällöt:

- vieraan maan kulttuuriin tutustuminen
- kielitaidon harjoittelu lukemalla, kirjoittamalla, kuuntelemalla ja puhumalla
- arjen tilanteiden hallinta vieraalla kielellä
- kielen perusrakenteen opettelu

Ilmaisutaito

Tämä pitkä valinnaisaine tarjoaa oppilaalle mahdollisuuden vahvistaa ilmaisutaitoaan mm. improvisaation, näytelmien ja erilaisten rooleikkien avulla. Tavoitteena on rohkaista oppilasta esiintymään ja kehittämään äänenkäyttöä, esiintymistaitoa, tekstinoppimiskykyä sekä lavalla olemista.

Sisällöt:

- ilmaisutaidon vahvistaminen erilaisten harjoitusten avulla
- oman näytelmän, musikaalin, musiikkivideon tai muun esityksen käsikirjoittaminen
- omien esitysten harjoittelu ja esittäminen koulun juhlissa tai muissa tilaisuuksissa

Muotoilu ja rakentelu

Muotoilu ja rakentelu on kuvataiteen pitkä valinnaisaine, jossa syvennetään kuvataiteen eri tekniikoita painottaen kolmiulotteisia kuvallisia ilmaisumuotoja.

Muotoilussa ja rakentelussa hypätään kolmiulotteiseen maailmaan. Muovillaan mm. savesta, kipsistä ja paperimassasta erilaisia veistoksia. Rakennetaan erilaisia rakennelmia puusta, askartelutikuista, luonnonmateriaaleista jne. Mahdollisuuksien mukaan tehdään myös lumiveistoksia.

Sisällöt:

- erilaiset kolmiulotteiset veistokset
- rakennelmat eri materiaaleista
- pitkäjänteinen työskentely
- heittäytyminen ja hetkessä eläminen

Metallitaitaja

Uusi teknisen työn valinnaisaine tarjoaa oppilaalle mahdollisuuden opiskella metallien ominaisuuksia ja työstötekniikoita monipuolisesti. Tavoitteena on oppia muovaamaan metallia monin tavoin siten, että metallin työstö olisi helppoa ja tuttua jatko-opinnoissa. Kurssia suositellaankin erityisesti niille, jotka aikovat suunnata metallialan jatko-opintoihin.

Sisällöt:

- teräksen ja muiden metallien ominaisuudet, teräksen hitsausmenetelmät
- liitostekniikat ja metallin lämpökäsittely
- metalliteknologia teollisuuden alana
- tutustuminen jatko-opintomahdollisuuksiin ja metallialan yrityksiin

Palloilukurssi (pojat) / Sporttia päivään (tytöt)

Liikunta pitkänä valinnaisaineena kannustaa oppilaita fyysiseen aktiivisuuteen ja kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja. Tavoitteena on ohjata oppilasta kehittämään tasapaino-, liikkumis- ja välineenkäsittelytaitoja sekä eri liikuntamuotojen lajitaitoja sekä tarkkailemaan liikunnan vaikutusta omaan hyvinvointiin. Oppilaat voivat vaikuttaa oppituntien lajivalintoihin ja saavat mahdollisuuden tutustua uusiin liikuntalajeihin.

Sisällöt:

- voimaa, nopeutta, kestävyyttä ja liikkuvuutta edistäviä harjoitteita
- pallopelit
- kuntosali- ja lihaskuntoharjoittelu
- aerobic tai tanssi (tytöt)

Ruokakulttuurit

Ruokakulttuurit on kotitalouden laaja valinnaisaine. Kurssin tavoitteena on syventää ja laajentaa seitsemännellä luokalla saavutettuja tietoja ja taitoja. Nämä auttavat oppilasta selviytymään itsenäisesti erilaisista kodin tehtävistä ja antavat valmiuksia alan jatko-opinnoille.

Opetuksessa korostetaan käytännön toimintataitoja, kuten oman työn suunnittelua, organisointia ja ajankäytön hallintaa sekä oikeiden työvälineiden valitsemista. Kurssin suoritukseen kuuluu pakollinen kirjallinen työ ruokakulttuureihin liittyen.

Sisällöt:

- kotimainen ja kansainvälinen ruokakulttuuri
- ateriakokonaisuuksien suunnittelu ja toteuttaminen
- hygieeninen, turvallinen ja ergonominen työskentely
- kodin juhlat ja tapakulttuuri
- ravitsemus ja terveellinen ruokavalio

Tekninen työ

Tekninen työ pitkänä valinnaisaineena ohjaa oppilasta suunnitteluprosessin hallintaan ja kehittää oppilaan teknisiä tietoja ja valmiuksia käsityössä, muotoilussa ja teknologiassa. Tavoitteena on antaa oppilaalle laaja-alainen käsitys nykyteknologian mahdollisuuksista sekä kehittää oppilaan materiaaleihin ja työtapoihin liittyvää tietoutta.

Sisällöt:

- huonekalujen entisöinti tai oman huonekalun valmistaminen
- kodin pintojen huolto ja remontointi
- oman tuotteen suunnittelu ja teknisen piirtämisen perusteet (puutyö, elektroniikka)
- tietotekniikan hyödyntäminen oman tuotteen suunnittelussa
- mopon tai polkupyörän korjaus- ja huoltotoimenpiteet
- hitsaus ja muut metallityöt

Teknistä työtä on mahdollista valita myös lyhytvalintana (Tekniikka ja teknologia).

Teknologia

Teknologia pitkänä valinnaisaineena syventää oppilaan teknologiatietoutta ja taitoja kone- ja sähköopin opinnoissa. Tavoitteena on kehittää oppilaan ongelmanratkaisutaitoja ja ajattelua, työtapoihin liittyvää tietoutta ja kannustaa erilaisten korjaus- ja huoltotoimenpiteiden suorittamiseen.

Sisällöt:

- sähköopin perusteet
- polttomoottorien kehitys ja erilaisten moottorien toimintaperiaatteet
- koneiden ja laitteiden ohjelmointi ja 3D-tulostus
- elektroniikan peruskomponentit ja niillä rakentaminen
- teknisten piirustusten tulkinta ja laatiminen
- mahdolliset yritysvierailut

Teknologiaa on mahdollista valita myös lyhytvalintana (Soveltava teknologia).

Tekstiilityö

Tekstiilityö pitkänä valinnaisaineena tarjoaa oppilaille mahdollisuuden kokeilla erilaisia käsityön erikoistekniikoita ja syventää aiemmin opittuja taitoja. Opetuksen sisältöä painotetaan oppilaiden oman kiinnostuksen mukaan. Oman työn huolellinen suunnittelu, toteutus ja arviointi ovat keskeinen osa opetusta.

Sisällöt:

- erikoistekniikat kuten huovutus, kankaanpainanta ja punonta eri menetelmin
- korujen ja koriste-esineiden valmistus
- kankaankudonta ja perinteiset käsityömenetelmät
- vaatteiden ja sisustustekstiilien ompelu
- näyttelyihin tai käsityömessuille osallistuminen

Tekstiilityötä on mahdollista valita myös lyhytvalintana (My style!).

Tietotekniikka

Tietotekniikka pitkänä valinnaisaineena antaa oppilaille valmiudet toimia tietoyhteiskunnan jäsenenä. Oppitunneilla opitaan erilaisia työelämässä, vapaa-ajalla ja jatko-opinnoissa tarvittavia taitoja tietotekniikan eri osa-alueilta. Opetuksessa korostuvat käytännön työtaidot, tiedonhallintataidot, vuorovaikutustaidot, tietoturva ja eettiset valinnat.

Sisällöt 8. luokalla:

- erilaisten asiakirjojen laadinta ja muokkaaminen
- esitysgrafiikan tuottaminen
- internetin hyötykäyttö, tietoturva ja tekijänoikeudet, kotisivun tekeminen

Sisällöt 9. luokalla:

- digitaalinen kuvankäsittely ja videoiden muokkaaminen
- tietokantojen perusteet
- kannettavien tietokoneiden ja tablettien tehokas käyttö
- lausekielisen ohjelmoinnin perusteet

Lyhyet valinnaisaineet VAL8 (1h/vko)

- 1 tunti viikossa 8. luokalla
- arviointi hyväksyty/hylätty
- matikkaluokkalaiset valitsevat VAL8-valinnaksi Luonnontiede ja matematiikka

FIT

FIT on kaikille suunnattu liikunnan lyhytkurssi, jonka nimi tulee fitnessliikunnasta. Kurssin tavoitteena on kehittää oppilaan omaa hyvinvointia ja kuntoa yhdessä treenaten sekä oppia kehonhallintaa ja oikeaa tekniikkaa. Jokainen harjoittelee itselleen sopivalla teholla ja kehittää kuntoaan omasta lähtökohdastaan.

Sisällöt:

- lihaskuntoharjoittelu kehonpainolla ja eri välineillä (esim. kuminauha, käsipainot)
- kuntosali
- lenkkeily
- kehonhuolto ja liikkuvuus

Hygieniapassi haltuun 8lk

Tällä kurssilla perehdytään teoriapainotteisesti elintarvikehygienian perusteisiin. Kurssin lopuksi on mahdollista suorittaa maksullinen Ruokaviraston hyväksymä hygienia-osaamistesti. Testin hyväksytysti suorittaneille myönnetään hygieniaosaamistodistus (hygieniapassi), josta voi jatkossa olla hyötyä erilaisissa työpaikoissa sekä kesätyöpaikkaa haettaessa.

Sisällöt:

- elintarvikkeiden hygieeninen käsittely
- elintarviketyöntekijän henkilökohtainen hygienia
- mikrobiologia, ruokamyrkytykset, elintarvikelainsäädäntö ja omavalvonta

Kuvataiteen lyhytkurssi 8lk

Kuvataiteen lyhytkurssilla syvennetään 7. luokalla opittuja taitoja ja asioita. Käytetään monipuolisesti kuvataiteen eri tekniikoita; piirtäen ja maalaten, unohtamatta pienimuotoisia kolmiulotteisia teoksia mm. savesta ja paperimassasta.

Sisällöt:

- kuvataiteen eri tekniikoiden syventäminen
- pitkäjänteinen työskentely
- useita eri tekniikoilla tehtyjä töitä

My style! 8lk

Tekstiilityön lyhyen valinnaisaineen teema on *My style!* Kurssi sopii hyvin täydentämään tekstiilityön pitkää valintaa. Oppitunneilla tutustutaan eri aikakausien tyyliin ja muotivirtauksiin sekä mietitään yhdessä mitä viestimme omalla tyyllillä.

Sisällöt:

- tutustutaan erilaisiin tyyliin ja värien vaikutuksiin
- valmistetaan omaan tyyliin sopivia vaatteita, asusteita tai sisustustekstiileitä
- vahvistetaan tekstiilityön tietoja ja taitoja sekä materiaalien tuntemusta

Lauletaan yhdessä

Tällä kurssilla oppilaista muodostetaan erilaisia kokoonpanoja ja harjoitellaan laulu-tekniikoita ja yhdessä esiintymistä. Harjoiteltavat kappaleet valitaan oppilaiden kiinnostuksen mukaan.

Sisällöt:

- laulutaidon vahvistaminen esiintymällä
- rennon ja luonnollisen äänenkäytön sekä mikrofoni-laulutekniikan harjoittelu
- omien musiikkiesitysten suunnittelu ja esittäminen esim. koulun juhlissa

Pikkusuolaisesta makeannälkään 8lk

Kotitalouden lyhytkurssilla tehdään näppärästi valmistuvia pikkupurtavia nopeassa tahdissa. Opetellaan ruokien houkuttelevaa esille laittoa ja kaunista kattamista. Toteutetaan pienimuotoisia aterioita.

Sisällöt:

- helpot, suolaiset/makeat purtavat, pikaleivonnaiset
- taloudellisen ja terveellisen ajattelun vahvistaminen ruoanvalmistuksessa
- ajankäytön suunnittelu

Tekniikka ja teknologia 8lk

Tekniikka ja teknologia -kurssilla keskitytään erityisesti metalli- ja puun-työstöön. Opettajan johdolla tehdään yhteinen työ tai oppilaat suunnittelevat ja valmistavat itse haluamiaan esineitä. Myös pienet entisöintityöt ovat mahdollisia. Pitkää valinnasta huomattavasti lyhyempi tuntimäärä mahdollistaa keskittymisen yleensä yksittäiseen aihekokonaisuuteen metalli-, puuteknologiasta tai elektroniikasta.

Soveltava teknologia 8lk

Tällä kurssilla tutustutaan polttomoottoreiden toimintaperiaatteisiin teoriatasolla. Harjoitellaan 3D-mallintamista tietokoneella ja tutustutaan 3D-tulostamiseen.

Valmistetaan elektroniikkatyö, jossa elektroniikan lisäksi valmistetaan tuotteelle kotelointi. Elektroniikan osalta pääpaino on elektroniikan rakentelussa ja komponenttien toimintaan tutustumisessa.

Tietotekniikan peruskurssi

Tietotekniikka lyhyenä valinnaisaineena keskittyy tarjoamaan oppilaille sellaisia tietoteknisiä taitoja, joista on hyötyä arjessa ja koulutyössä.

Sisällöt:

- koulun tietokonejärjestelmä, kannettavien tietokoneiden ja tablettien käyttö
- Windowsin käyttö
- Office 365 toimintaympäristönä
- tiedonhaku internetistä ja sähköpostin peruskäyttö

Nuoren polku työelämään

Kurssi avaa oven nuorten maailmaan kesätyön näkökulmasta. Kurssilla tutustumme siihen, mitä kaikkea kesätyö pitää sisällään ja kuinka voit valmistautua siihen parhaalla mahdollisella tavalla. Tule mukaan oppimaan arvokkaita taitoja ja saamaan eväät onnistuneeseen kesätyökokemukseen!

Sisällöt:

- omien vahvuuksien tunnistaminen ja tulevaisuuden suunnittelu
- ansioluettelon ja työhakemuksen kirjoittaminen sekä työhaastatteluharjoitukset
- työelämän käytöstavat, etiketti ja työsopimukset
- vastuullisuus ja työturvallisuus työpaikoilla
- oman taloudenhallinnan perusteet ja säästäminen

Matematiikan ensiapu 8lk

Matematiikan ensiapu on lyhytkurssi, joka on tarkoitettu oppilaille, jotka tarvitsevat säännöllistä tukea matematiikan opiskeluun. Opetuksessa voidaan hyödyntää toiminnallisia työtapoja ja digitaalisia oppimisympäristöjä. Sisällöt vaihtelevat oppilaiden yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Sisällöt:

- laskurutiinin ja itseluottamuksen vahvistaminen sekä oman oppimisen arviointi
- kertaava tukiopetus
- toiminnalliset työtavat ja digitaaliset oppimisympäristöt

Lyhyet valinnaisaineet VAL9 (1h/vko)

- 1 tunti viikossa 9. luokalla
- arviointi hyväksyty/hylätty
- matikkaluokkalaiset valitsevat VAL9-valinnaksi Soveltava matematiikka

Jokainen oppilas valitsee **yhden** lyhyen valinnaisaineen yhdeksättä luokkaa varten. Lisäksi oppilaalla jatkuu aikaisemmin valittu yksi pitkä Taito- ja taideaine sekä yksi Pitkä valinnaisaine.

Oppilas voi valita **samannimisen kurssin** joko 8. tai 9. luokalla, mutta ei molemmilla.

Aivot ja aistit

Tällä kurssilla tutustutaan aivojen ja aistien ihmeelliseen maailmaan eri näkökulmista. Työtavat ja aiheet valitaan oppilaiden kiinnostuksen mukaan. Kurssi soveltuu erityisesti oppilaille, jotka aikovat opiskella jatko-opinnoissaan psykologiaa.

Sisällöt:

- ihmisen toimintaan vaikuttavat psykologiset, fysiologiset ja sosiaaliset tekijät
- oppimisstrategiat ja aisteihin liittyvät harjoitukset
- pulmapelit, ongelmanratkaisutaidot ja tekoälyn perusteet

Deutsch – eine gute Idee

Tämä on alkeiskurssi sinulle, joka et ole opiskellut saksaa, mutta haluat oppia saksan kielen perussanastoa- ja sanontoja. Aihepiireinä ovat mm. oppilaan oma elinpiiri, arjen asioimistilanteet ja matkustaminen.

- harjoitellaan puhumista, kirjoittamista sekä kuullun- ja luetunymmärtämistä
- käsitellään myös ryhmän kiinnostuksen mukaisia aiheita

Parla italiano!

Italia on maan virallinen kieli, ja sitä puhutaan myös Sloveniassa, San Marinossa sekä osassa Sveitsiä ja Kroatiaa. Italian kieli yhdistetään usein rikkaaseen kulttuuriin, taiteeseen ja musiikkiin, kuten oopperaan. Italiaa puhuu arviolta noin 70 miljoonaa ihmistä maailmanlaajuisesti, ja se on merkittävä kieli monilla aloilla, kuten muodin, ruokakulttuurin ja elokuvien parissa

Sisällöt:

- opetellaan italian kielen perusrakenteita ja sanastoa
- tutustutaan italian kulttuuriin ja tapoihin

Hygieniapassi haltuun 9lk

Tällä kurssilla perehdytään teoriapainotteisesti elintarvikehygienian perusteisiin. Kurssin lopuksi on mahdollista suorittaa maksullinen Ruokaviraston hyväksymä hygieniaosaamistesti. Testin hyväksytysti suorittaneille myönnetään hygieniaosaamistodistus (hygieniapassi), josta voi jatkossa olla hyötyä erilaisissa työpaikoissa sekä kesätyöpaikkaa haettaessa.

Sisällöt:

- elintarvikkeiden hygieeninen käsittely
- elintarviketyöntekijän henkilökohtainen hygienia
- mikrobiologia, ruokamyrkytykset, elintarvikelainsäädäntö ja omavalvonta

Oppilas voi valita Hygieniapassi haltuun joko 8. tai 9. luokalla, mutta ei molemmilla.

Kuvataiteen lyhytkurssi 9lk

Kuvataiteen lyhytkurssilla syvennetään omaa kuvataiteen osaamista. Käytetään monipuolisesti kuvataiteen eri tekniikoita. Kurssilla opiskelija valitsee itselleen mieleisen tekniikan, jolla toteuttaa vuoden aikana itse ideoimansa yhden työn tai sarjan töitä. Omasta taiteellisesta prosessista tehdään myös portfolio.

Sisällöt:

- kuvataiteen tekniikoiden syventäminen
- omavalintainen tekniikka
- pitkäjänteinen työskentely
- yksi työ tai sarja töitä samasta valitsemastaan aihealueesta, tallennetaan portfolioon

My style! 9lk

Tekstiilityön lyhyen valinnaisaineen teema on *My style!* Kurssi sopii hyvin täydentämään tekstiilityön pitkää valintaa. Oppitunneilla tutustutaan eri aikakausien tyyliin ja muotivirtauksiin sekä mietitään yhdessä mitä viestimme omalla tyylillämme.

Sisällöt:

- tutustutaan erilaisiin tyyliin ja värien vaikutuksiin
- valmistetaan omaan tyyliin sopivia vaatteita, asusteita tai sisustustekstiileitä
- vahvistetaan tekstiilityön tietoja ja taitoja sekä materiaalien tuntemusta

Peliohjelmointi

Peliohjelmointikurssi tarjoaa oppilaalle mahdollisuuden suunnitella ja toteuttaa oppilaan omien kykyjen mukaan PC-peli käyttäen **Jypeli**-ympäristöä sekä Microsoft Visual Studiota ohjelmointikielenä C#. Aikaisempi ohjelmointikokemus ei ole välttämätön, mutta helpottaa alkuun pääsemistä.

Sisällöt:

- pelin suunnittelu
- grafiikoiden tekeminen ja sisällyttäminen peliin
- musiikkien ja peliäänien tekeminen itse tai käyttäen valmiita, tekijänoikeusvapaita lähteitä.
- ohjelmointi Visual Studiolla ja Jypeli.

Pikkusuolaisesta makeannälkään 9lk

Kotitalouden lyhytkurssilla tehdään näppärästi valmistuvia pikkupurtavia nopeassa tahdissa. Opetellaan ruokien houkuttelevaa esille laittoa ja kaunista kattamista. Toteutetaan pienimuotoisia aterioita.

Sisällöt:

- helpot, suolaiset/makeat purtavat, pikaleivonnaiset
- taloudellisen ja terveellisen ajattelun vahvistaminen ruoanvalmistuksessa
- ajankäytön suunnittelu

RELAX

Tämän liikunnan lyhytkurssin tavoitteena on edistää oppilaan hyvinvointia ja jaksamista. Kurssi painottuu kehonhuoltoon ja rentoutumiseen.

Sisällöt:

- venyttely, selän- sekä niska- hartiasseudun huolto, kevyt lihaskunto
- pilates, jooga ja kehonhuolto esim. putkirullauksen ja piikkipallojen avulla.

Kurssin suorittaminen hyväksytysti vaatii oppilaalta keskittymiskykyä ja taitoa tehdä kehonhuoltoon ja rentoutumiseen liittyviä harjoitteita hiljaa ja omaan itseen keskittyen. Kurssi sopii oppilaalle, joka on valmis tekemään tarkkuutta vaativia kehonhuoltoharjoitteita.

Sijoitusklubi

Mietitkö joskus, miten raha toimii ja miten voit kasvattaa sitä tulevaisuudessa? Kurssilla syvennytään käsittelemään rahan maailmaa ja opetellaan tärkeitä taitoja, joita voit käyttää koko elämäsi ajan. Kurssi tarjoaa sinulle arvokkaita tietoja ja taitoja talousasioiden hallintaan ja sijoittamiseen liittyen.

Sisällöt:

- sijoittamisen peruskäsitteet ja periaatteet
- osakkeet, rahastot ja velkakirjat sijoituskohteina
- osakepoimintakilpailu
- sijoitussuunnitelman laatiminen
- talousuutiset maailmalla ja Suomessa

Soveltava teknologia 9Ik

Tällä kurssilla tutustutaan polttomoottoreiden toimintaperiaatteisiin teoriatasolla. Harjoitellaan 3D-mallintamista tietokoneella ja tutustutaan 3D-tulostamiseen.

Valmistetaan elektroniikkatyö, jossa elektroniikan lisäksi valmistetaan tuotteelle kotelointi. Elektroniikan osalta pääpaino on oppia tuntemaan elektroniikan komponentteja ja niiden toimintaa.

Tekniikka ja teknologia 9Ik

Tekniikka ja teknologia kurssilla keskitytään erityisesti metalli- ja puuntyöstöön. Opettajan johdolla tehdään mahdollisesti yhteinen työ tai oppilaat suunnittelevat ja valmistavat itse haluamiaan esineitä. Myös pienet entisöintityöt ovat mahdollisia. Pitkää valinnaista huomattavasti lyhyempi tuntimäärä mahdollistaa keskittymisen yleensä yksittäiseen aihekokonaisuuteen metalli-, puuteknologiasta tai elektroniikasta.

Matematiikan ensiapu 9Ik

Matematiikan ensiapu on lyhytkurssi, joka on tarkoitettu oppilaille, jotka tarvitsevat säännöllistä tukea matematiikan opiskeluun. Opetuksessa voidaan hyödyntää toiminnallisia työtapoja ja digitaalisia oppimisympäristöjä. Sisällöt vaihtelevat oppilaiden yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Sisällöt:

- laskurutiinin ja itseluottamuksen vahvistaminen sekä oman oppimisen arviointi
- kertaava tukiopetus
- toiminnalliset työtavat ja digitaaliset oppimisympäristöt

Tiivistelmä:

- tee yksi valinta jokaisesta laatikosta **maanantaihin 13.1.2025** mennessä
- saat valinnaisinelomakkeen luokanohjaajan tunnilla marraskuun lopussa

T & T (2h/vko)

Kotitalous
Kuvataide
Käsityö tekninen painotus
Käsityö tekstiili painotus
Musiikki
Liikunta

Liikuntaluokka*

Arviointi 4-10 vaikuttaen aineen päättöarviointiin

VAL (2h/vko)

A2-kieli* (saksa, ranska tai espanja)
B2-kieli (saksa, ranska tai venäjä)
Ilmaisutaito
Muotoilu ja rakentelu
Metallitaitaja
Palloilukurssi (pojat)
Sporttia päivään (tytöt)
Ruokakulttuurit
Tekninen työ
Teknologia
Tekstiilityö
Tietotekniikka

Arviointi 4-10 erillisenä kokonaisuutena

VAL8 (1h/vko)

FIT
Hygieniapassi haltuun 8lk
Kuvataiteen lyhytkurssi 8lk
My style! 8lk
Lauletaan yhdessä
Pikkusuolaisesta makeannälkään 8lk
Tekniikka ja teknologia 8lk
Soveltava teknologia 8lk
Tietotekniikan peruskurssi
Nuoren polku työelämään
Matematiikan ensiapu 8lk
Luonnontiede ja matematiikka**

Arviointi HYV/HYL

VAL9 (1h/vko)

Aivot ja aistit
Deutsch – eine gute Idee
Parla italiano!
Hygieniapassi haltuun 9lk
Kuvataiteen lyhytkurssi 9lk
My style! 9lk
Peliohjelmointi
Pikkusuolaisesta makeannälkään 9lk
RELAX
Sijoitusklubi
Soveltava teknologia 9lk
Tekniikka ja teknologia 9lk
Matematiikan ensiapu 9lk
Soveltava matematiikka**

Arviointi HYV/HYL